

Ontwikkelingsgerichte dagbesteding

Waar moet je naartoe als je een Ernstige Meervoudige Beperking (EMB) hebt, klaar bent met school, maar je niet op je plek voelt bij reguliere dagbesteding? Voor cliënt Geert Steenbruggen en zijn moeder Carla Dam, een reële vraag. Dit jaar hebben ze hun definitieve antwoord: naar de Ontwikkelingsgerichte Dagbesteding (OGDB) van Frion.

“We hebben overall gezocht naar een goede plek voor onze zoon”, vertelt Carla van Dam op een druilerige middag in maart in de nog lege woonkamer van het complex op de IJsselbolder. Haar zoon Geert (22) is één van de cliënten die deelneemt aan de Ontwikkelingsgerichte Dagbesteding. Naast Carla zitten begeleider Dickie Bouwhuis en werkbegeleider Henry van der Wal. Carla: “Toen Geert achttien werd en klaar was met school, zochten we dagbesteding voor hem. Hij woonde al bij Frion, maar kon qua niveau niet aansluiten bij de bestaande dagbesteding. Nergens in Zwolle en omgeving vonden we een goede plek voor hem. Er is weinig aanbod, omdat er vaak niet veel ontwikkeling wordt gezien bij zijn niveau. Maar ieder mens heeft het recht om zich te ontwikkelen. Mijn kind kan een andere ervaring opdoen als hij op de grond zit in plaats van in een rolstoel. Dat hij de wereld vanuit een ander perspectief ziet, is ook al ontwikkeling voor hem. Fijn dat er nu een goede plek voor hem is.”

Groepshectiek van een woonsituatie

In eerste instantie is de Ontwikkelingsgerichte Dagbesteding van Frion voor schoolverlaters. In de toekomst zal er ook plaats zijn voor de groep EMB-volwassenen die een ontwikkelvraag hebben. Henry: “Cliënten met een beperking als Geert hebben vaak dagbesteding in hun woonvorm. Collega's lopen echter tegen veel dingen aan, want je hebt daar ook te maken met de groepshectiek van een woonsituatie. Daarom is het goed dat deze manier van dagbesteding er is.”

Uitgebreid kennismaken

De Ontwikkelingsgerichte Dagbesteding startte op 15 januari en na de ontwikkeling en de eerste kennismaking begonnen in april de eerste zes cliënten met één dag om rustig op te bouwen. Begeleiders Dickie Bouwhuis en Frances Veurink, en werkbegeleider Henry van der Wal geven de nieuwe dagbesteding vorm. Henry: “We kijken naar wat de cliënt nodig heeft. Dat begint al bij en na het intakegesprek. Voordat iemand bij ons in de dagbesteding komt, maken we kennis in zijn eigen omgeving. We gaan naar zijn ouders, naar de plek waar hij woont, naar school. We verdiepen ons in zijn netwerk. Voor de cliënt is het prettig dat hij ons in zijn vertrouwde omgeving leert kennen en wij kunnen zien hoe iemand is en wat hij nodig heeft. Van daaruit bouwen we een relatie op, worden we onderdeel van zijn netwerk. We werken met gevoel, respect en aandacht samen, en houden rekening met iemands mogelijkheden en kwaliteiten.”

Samen iets moois neerzetten

Carla is blij. “Als ouders mochten we meedenken over de totstandkoming van deze nieuwe dagbesteding. Er waren creatieve sessies en we hadden medezeggenschap tijdens de sollicitatieprocedure. Samen zetten we iets moois neer. Hier is kennis en hier is een plek, ook voor mijn zoon. Dat is toch geweldig.”

Cliënten kunnen zich aanmelden voor Ontwikkelingsgerichte Dagbesteding via Astrid Paulus
 ✉ APaulus@frionzorg.nl

Van links naar rechts
 Henry van der Wal
 Carla van Dam
 Dickie Bouwhuis

Foto onder
 Geert Steenbruggen

LACCS-methode en Ontwikkelingsdenken

De werkwijze van Ontwikkelingsgerichte Dagbesteding is gebaseerd op het LACCS-programma en Ontwikkelingsdenken*. Begeleider Dickie Bouwhuis: “LACCS staat voor Lichaam, Alertheid, Contact, Communicatie en Stimulerende tijdsbesteding. Deze vijf gebieden moeten in orde zijn voor een ‘goed leven’. We richten ons op de lichaamstaal van een cliënt, kijken of hij alert en ‘erbij’ is, of je contact kunt maken en kunt communiceren. Als dat allemaal oké is en de cliënt lekker in zijn vel zit, kun je iets ondernemen.”

Sensatiefase

Daarbij werken de begeleiders met Ontwikkelingsdenken. Dickie: “We kijken naar hoe iemand de wereld om zich heen beleeft en gaan daarmee aan de slag. Die beleving kan vanuit

verschillende fases plaatsvinden: de sensatiefase, de klikfase en de begrieffase. Voor cliënten die in de sensatiefase zitten, draait het om het waarnemen van zintuiglijke sensaties. Ze voelen, ruiken of horen iets zonder daar bepaalde verwachtingen of gedachten bij te hebben. Ze ervaren vooral of iets prettig is of niet.”

Klikjes maken het leven voorspelbaar

In de klikfase verwacht, denk of weet je gelijktijdig iets. Cliënten werken met bepaalde ‘klikjes’ die zij hebben aangeleerd. Zij maken die klikjes in hun hoofd volgens een bepaald ritueel. Dickie: “Cliënt Petra heeft bijvoorbeeld stap voor stap geleerd hoe het soep opscheppen gaat in het restaurant. Eerst het deksel van de pan, vervolgens roeren, de kom volscheppen, het deksel weer op de pan en de kom aan de

klant geven, dan smakelijk eten wensen. Petra houdt vast aan de klikjes die zij heeft geleerd, ze raakt in de war als het anders gaat. Je moet de volgorde van deze klikjes veel herhalen. Want de cliënt leert en kan het alleen als het steeds op dezelfde manier gaat.”

Begrieffase

In de begrieffase komt er een dimensie bij. De cliënt weet bijvoorbeeld dat hij gaat zwemmen als hij een zwembroek aankrijgt. Dickie: “Niet dat het normaal is om een zwembroek aan te hebben onder je kleren. Hij begrijpt ook dat als hij de zwembroek niet aankrijgt, hij dan niet gaat zwemmen.”

* Visie “Een Goed Leven” voor mensen met EMB (De Geeter en Munsterman).